

2.12 A Régiók Bizottsága **ki kívánja hangsúlyozni** azt a tényt, hogy az Európai Bizottság számos javaslata foglalkozik normák, rendszerek, újtjelzők és az országok közötti összehasonlítást lehetővé tévő módszerek létrehozásával. A Bizottság **úgy véli**, hogy nagyon fontos kidolgozni olyan rendszereket, amelyek nem gyakorolnak nyomást a forrásokra, és nem növelik a költségeket vagy a bürokráciát a regionális és helyi hatóságok számára.

2.13 A Régiók Bizottsága **úgy gondolja**, hogy nagyon fontos, hogy minden javaslat rugalmas és egyszerű legyen, figyelembe véve a különböző országok helyzetét és szükségleteit.

2.14 A Régiók Bizottsága **úgy gondolja**, hogy fontos, hogy a bizottsági javaslatok elősegítsék a lépésről lépésre történő

megközelítést, és ne hozzanak létre feszültséget azok között a nagyvárosok között, amelyek képesek azonnal végrehajtani a javaslatokat, illetve azok között, amelyek nem tudnak azonnal megfelelni azoknak.

2.15 A Régiók Bizottsága **úgy gondolja**, hogy az Európai Bizottságnak világossá kell tennie, hogy mit kell érteni a „városok és nagyvárosok”, illetve a „városi területek” fogalma alatt. A meghatározásokat szükség esetén minden tagállamban ki kell dolgozni.

2.16 A Régiók Bizottsága **hangsúlyozza**, hogy a tematikus stratégiának következetesen figyelembe kell vennie a városi környezet és a hárország közötti kapcsolatot, és amennyiben szükséges biztosítania kell az érintett szomszédos területekkel történő együttműködést és megállapodást.

Brüsszel, 2004. szeptember 30.

A Régiók Bizottsága
elnöke
Peter STRAUB

A Régiók Bizottsága véleménye a következő témában: Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára az Európai Unió polgári védelmi lehetőségeinek megerősítéséről (*)

(2005/C 43/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA (*továbbiakban*: RB),

Tekintettel az Európai Bizottság közleményére az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága számára az Európai Unió polgári védelmi lehetőségeinek megerősítéséről (COM(2004) 200 végleges);

Tekintettel az Európai Bizottság 2004. március 25-én hozott döntésére, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkelyének első bekezdése alapján a fenti témában kikéri a Régiók Bizottságának véleményét;

Tekintettel a Régiók Bizottsága Vezetőtestületének 2003. március 19-én hozott döntésére, melyben megbízza a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot, hogy a fenti témában véleményt alkosson;

Tekintettel a Természeti katasztrófák kezelése és következményei: az európai strukturális politika szerepe (*) (CdR 104/2003 végleges) (1) témájában 2003. július 3-án alkotott véleményére;

Tekintettel a Tanács 1999. december 9-i 1999/847/EK határozatára, amely akcióprogramot hoz létre a polgári védelem terén (*) (2000-2004) (2);

Tekintettel a Tanács 2001. október 23-i 1999/792/EK (Euratom) határozatára, amely közösségi mechanizmust hoz létre a polgári védelmi segítségnyújtásban a megerősített együttműködés megkönnyítése végett (*) (3);

Tekintettel az Európai Bizottság 2003. végi kezdeményezéseire, amelyek a Tanács 2001/792. számú határozatának megvalósítására irányuló eszközök elfogadását indítványozzák;

(*) Nem hivatalos fordítás.

(1) HL C 256, 2003. 10. 24. 74. oldal

(2) HL L 327, 1999. 12. 21. 53. oldal

(3) HL C 297 / 2001.11.15, 7. old.

Tekintettel az Európai Parlament 2003. szeptember 4-i határozati javaslatára (PE T5-0373/2003) a *nyári hőhullámok hatásairól* (2003) és az Európai Parlament jelentésére (PE-A5-0278/2003) a *tenger biztonságának javításáról a Prestige balesetére reagálva*;

Tekintettel az Európai Alkotmányt létrehozó szerződéstervezet III-184. és I-42. cikkelyére, amely a polgári védelem terén az együttműködés és a szolidaritás alapelveit fekteti le;

Tekintettel a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság 2004. július 8-án elfogadott véleménytervezetére (CDR 241/2004 rev. 1.) (Előadó: **I. GOTTARDO**, a Friuli Venezia Giulia regionális tanács tagja (EPP, Olaszország

továbbá figyelembe véve, hogy

- 1) az Európai Unió területén belül bekövetkezett természeti vagy emberi katasztrófák esetén a tagállamok közötti szolidaritás és kölcsönös segítségnyújtás alapvető erkölcsi kötelesség, valamint egy nemzetközi közösség meghatározó alapelve;
- 2) a szolidaritás legfontosabb elveit az Európai Uniónak egy nemzetközi együttműködési kereten belül ki kell terjesztenie a fent említett katasztrófák által sújtott külső országokra is;
- 3) az utóbbi években a katasztrófák általi sebezhetőség észrevehetően megemelkedett az Európai Unión belül és határain kívül egyaránt. Emiatt létfontosságú, hogy az Európai Unió megtegye a szükséges lépéseket az Európai Bizottság koordinációs és gyors reakálási lehetőségeinek megerősítésére;
- 4) egy korszerű és hatékony polgári védelmi rendszer két alapvető pilléren nyugszik, mégpedig a magas szintű összehangoltságon, valamint operatív erőforrásoknak és magas szakértelmű, gyors készenléti egységeknak az egész Közösséget átfogó összetett hálózatán;
- 5) ahhoz, hogy azonnali és első vonalbeli mentési műveleteket lehessen végrehajtani a katasztrófa sújtotta területeken valamint, hogy mozgósítani lehessen és össze lehessen hangolni a helyszínen lévő operatív erőforrásokat az érintett területen kívülről érkező segítség bevonásával, a tagállamok és a régiók rendelkezésére álló emberi és anyagi természetű polgári védelmi erőforrások egész Európát átfogó hálózata szükséges;
- 6) az Európai Unió polgári védelmi lehetőségeinek megerősítése után, a Közösségnek a megelőzési kérdésekre kell összpontosítania, elkötelezettséggel és elszántsággal, hogy amennyire csak lehetséges, megakadályozza a katasztrófák bekövetkezését, és mérsékelje a megelőzéssel dacoló katasztrófák negatív hatásait;

a következő véleményt fogadta el a 2004. szeptember 29-i és 30-i, Brüsszelben megtartott 56. plenáris ülésén:

1. A Régiók Bizottsága nézetei

európai polgári védelemben, mivel ez a nemzet alatti szint közvetlenül vesz részt polgárai védelemben, valamint felelősséget vállal érte és regionális örökségükért

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 **egyért** az Európai Bizottság közleményében vázolt, a polgári védelem terén az Európai Unió operatív lehetőségeinek megerősítésére irányuló akciótervvel, amely a szolidaritás és az együttműködés szellemében készült, ezt pedig az Európai Parlament egy nemzetközi közösség alapelveinek tartja;

1.2 **úgy véli**, hogy a polgári katasztrófavédelem minden szempontjára – így a megelőző intézkedésekre, a mentőszolgálatokra és a figyelemmel kíséresi intézkedésekre is – kiterjedő holisztikus megközelítést kellene alkalmazni.

1.3 **úgy véli**, hogy a helyi és regionális szint fontos strukturális és szervezeti keretmodellt alkot a korszerű és hatékony

1.4 **úgy véli**, hogy a régiók által az utóbbi években a természeti katasztrófák, erdőtüzek, ipari és közlekedési balesetek során felmutatott szervezési képességek fontos keretmodell alapjául szolgálhatnak egy hatékony és korszerű európai polgári védelmi rendszer kifejlesztéséhez, amelynek képesnek kell lennie reagálni a válsághelyzetekre az Európai Unión belül és határain túl egyaránt;

1.5 **úgy véli**, hogy a tagállamokban, a régiókban és körzetekben már meggyökeresedett egy aktív polgári védelmi kultúra, amely az egész Európai Uniót átfogó szövetvényes hálózattá fejlődött. A forrása helyi szinten keresendő, a gócpontja pedig a legmagasabb intézményi szinten. A hatóságoknak – és különösen a régióknak – magas szintű sürgősségi készütségi és koordinációs képességgel kell rendelkezniük, azaz képesnek kell lenniük azonnal hozzáférni a térségben széles körben elszórt vészhelyzeti erőforrásokhoz, késlekedés nélkül mozgósítani saját emberi és anyagi erőforrásait a katasztrófa sújtotta területre, és koordinálni az érkező külső emberi és anyagi erőforrásokat;

1.6 **hangsúlyozza**, hogy az új közösségi polgári védelmi mechanizmus számára létfontosságúak a gyors, minőségi információs és kommunikációs rendszerek a vészhelyzetek figyelemmel kísérése és kezelése, mivel a katasztrófák áldozatainak érdekében tett mentési erőfeszítések hatékony koordinációja ezek nélkül nem érhető el;

1.7 **szerint** feltétlenül szükséges az európai megfigyelő központ és a nemzeti és regionális polgári védelmi műveletek összekapcsolása egy rögzített vészkommunikációs hálózati rendszeren keresztül;

1.8 **reméli**, hogy a közlemény irányelveinek végrehajtását egy olyan európai hitelesítési folyamat kíséri, amelyben az alapvető vészalakulatok hatékonysága és megbízhatósága érdekében szabványokat dolgoznak ki a nemzeti és regionális polgári védelmi hadműveletek kommunikációs képességére, vezényletére és irányítására nézve. A meglévő nemzeti hatóság adatbázisát össze kell hangolni az európai adatbázissal;

1.9 **úgy véli**, hogy ahhoz, hogy az európai polgári védelmi adatbázisok mindig a legfrissebb adatokat tartalmazzák és így hatékony, és gyors reakciót biztosítsanak vészhelyzetben, az emberi és anyagi erőforrások és a vészhelyzetbeli tapasztalat elsődleges információforrásának a regionális és nemzeti polgári védelmi központoknak kellene lennie;

1.10 **úgy véli**, hogy a tagállamok és a régiók általános vagy gyakran visszatérő katasztrófák kezelésében szerzett több évtizedes tapasztalatának tudatában alapvető összeurópai stratégiai célként az Európai Unióban már meglévő emberi és anyagi erőforrások összefogását és koordinálását kellene kitűzni (*);

1.11 **úgy véli**, hogy közösségi szintű szakértői csoportot kellene kinevezni, akik valószerű vészhelyzeti forgatókönyveket állítanának össze ritka vagy kevésbé ismert vészhelyzetek esetére, és meghatároznák a mentési és gyors reagálási műveletekhez legjobban megfelelő emberi és anyagi erőforrásokat.

1.12 **úgy véli**, hogy a közös polgári védelmi műveletek mutatják leginkább a különböző tagállamok emberi és anyagi operatív képességeit ezen a téren. A közös hadműveletek mutatják meg, hogy a résztvevő országok képesek-e hatékonyan integrálni a megfelelő műveleteiket és szorosan együttműködni a helyszínen a polgári hatóságokkal, akiknek helyi felelőssége a kommunikációban, a vezénylésben és a válságkezelési hálózatokban elsődleges fontosságú;

1.13 **hangsúlyozza**, hogy egy európai gyors készenléti vészhaderő létrehozásának és véglegesítésének folyamata a lehető legnagyobb hatókört kell, hogy biztosítsa a határokon átnyúló együttműködés számára és – különösen – a közös polgári védelmi gyakorlatok számára szomszédos vagy határmenti régiók között.

(*) A magyar fordításban nincs változás, mivel már az eredeti magyar szöveg is összefogást említ integráció helyett. (a ford.)

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

Adatbázis

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.1 **azt ajánlja**, hogy állítsanak össze egy adatbázist emberi és anyagi erőforrásokról különféle vészhelyzetek számára – a nemzeti hatóságok adatbázisaiban fellelhető információ koordinálása révén –, és azt olyan operátorok frissítsék rendszeresen, akiknek saját intézményi céljaikra rendelkezésükre áll az ezzel kapcsolatos információ, és akik operatív 24 órás polgári védelmi vészközpontokat működtetnek saját közigazgatási területeiken;

2.2 **javasolja**, hogy az adatbázis információs forrásai között nemzeti polgári védelmi operatív központok is szerepeljenek, amelyek a legfőbb anyagi és emberi erőforrások és magasan képzett szakértők adatait tartalmazzák összegyűjtve. Az adatbázisban regionális polgári védelmi operatív központokat is szerepeltetni kell, amely a helyi hatóságokhoz tartozó összes erőforrás és a gyors magas szakértelmű, gyors készenléti egységek adatait foglalja össze;

2.3 **azt ajánlja**, hogy a különféle vészhelyzetek számára kijelölt pénzügyi és operatív erőforrások adatain kívül a fent említett információs hálózat minden résztvevőjének minden szinten hozzá kellene járulnia az adatbázishoz olyan konkrét vészhelyzetek listájával, amelyeket saját vagy idegen területen, adott operatív egységek segítségével kezeltek;

2.4 **azt ajánlja**, hogy az adatbázisban szerepeljen egy olyan lista, amely az operatív központ által a saját területén koordinált kiterjedtebb, nemzetközi jellegű polgári védelmi műveleteket tartalmazza;

2.5 **azt ajánlja**, hogy az adatbázist hat hónaponként frissítsék, előre meghatározott időkereten belül;

Közös gyakorlatok

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.6 **azt ajánlja**, hogy a közös polgári védelmi gyakorlatok találják meg az egyensúlyt a különleges nemzeti alakulatok kiterjedt erőforrásai és a régió készenléti tartalék erőforrásai között, amelyeket különlegesen arra képeztek ki, hogy közvetlen segítséget nyújtsanak a lakosságnak a helyi hatóságokkal és más nemzeti és regionális erővel való szoros együttműködésben;

2.7 **arra biztatja** az Európai Bizottságot, hogy kötelezze el magát az olyan határokon átnyúló műveletek tervezése és fejlesztése mellett, amelyek a határmenti régiók aktív közreműködését is igénybe veszik. Ez lehetővé tenné a régiók számára, hogy egyesítsék a polgári védelem terén szerzett tapasztalataikat és szilárd operatív alapot nyújtsanak az európai készenléti vészhaderő kialakítása számára;

2.8 **azt ajánlja**, hogy az ismétlődő katasztrófák esetére határozzák meg a legjobb vészhelyzeti készenléti megoldásokat, különösen a gyorsan terjedő katasztrófák esetére, mint például az erdőtűz. Ezt a különböző régiókban használt korai figyelmeztetési és vészhelyzeti készenléti taktikák összehasonlítása révén lehetne elérni;

2.9 **azt ajánlja**, hogy tegyenek lépéseket a polgári és a hadászati erőforrások interoperabilitásának tökéletesítésére annak érdekében, hogy azonnal a helyszínre lehessen vinni azokat a különleges erőforrásokat, amelyekhez csak a fegyveres erők férhetnek hozzá, illetve, hogy további különleges erőforrásokat – például helikoptereket – lehessen igénybe venni a polgári védelmi erőforrások kiegészítésére összetett vagy kiterjedt katasztrófák esetén.

Kommunikáció és a koordináció javítása

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.10 **azt ajánlja**, hogy az információ időben történő eljuttatásával kapcsolatos problémák megoldására – a vészhelyzet gyors felmérése és az azonnali, hatékony segítségnyújtás érdekében – a 24 órás regionális vészközpontoknak közvetlenül, valós időben kell tudniuk kommunikálni a nemzeti és az uniós vészközpontokkal, elkerülve ezáltal a kanyargós információs csatornákat, amelyek lassítják vagy torzítják az információ áramlását.

2.11 **azt ajánlja**, hogy hozzanak létre egy kijelölt európai polgári védelmi kommunikációs hálózatot, amely az összes regionális és nemzeti vészközpontot összeköti az európai megfigyelőközponttal;

2.12 **javasolja**, hogy tegyék kötelezővé azt, hogy minden olyan vészhelyzetről értesíteni kell az európai megfigyelőközpontot, amikor a regionális polgári védelmi központ külső erőforrásokat hív a katasztrófa sújtotta területre. A regionális központnak arról is értesítenie kellene az európai központot, ha megszűnt a válsághelyzet.

Pénzügyi erőforrások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2.13 **azt ajánlja**, hogy erősítsék meg a vészhelyzeti beavatkozások pénzügyi támogatását és az európai polgári védelmi rendszer létrehozását. Az effajta pénzügyi támogatás nem csupán a tagállamok közötti szolidaritás szempontjából alapvető egy olyan nemzetközi közösségben, mint az Európai Unió, de továbbra is eszközt kínál azokból a különböző EU-tagállamokból és régiókból érkező magas szakértelmű egységek integrációjának és koordinációjának megkönnyítésére, amelyeket hadműveleteik integrált összehangolására kértek fel.

Brüsszel, 2004. szeptember 30.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB